

SLOVENSKI NAROD.

Letnja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter vsa po pošti prejeto, se avstro-... vse leto 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 3 K 80 h. Za Ljubljano s pošiljanjem pa dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 3 K. Kdor hodi sam poiz, vsa za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne osira. — Za sestanila plačuje se od peterstopne petit-vrste po 12 h, če se osnanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolé frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Vrednóstvo in upravnístvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnístvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, ostanke t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je s Vagovce ulice št. 2, vhod v upravnístvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Cesarjevo armadno povelje.

Cesar je govoril, izrazil je svoje mnenje na način, ki je obudil splošno senzacijo. Armadno povelje, ki bi se bavilo s političnimi odnosi, je pri nas nekaj nenavadnega in da je cesar izvolil baš ta modus, da dá izraza svoji odločni in neoporekljivi volji, da ne bode odnehal napram madjarskim armadnim zahtevam niti za las, to je veleznačilno in kaže, da je krona, upoštevajoč važnost te velepolitične enunciacije, name noma govorila povsem jasno in odločno in v taki obliki, ki ne pripušča nobenega dvoma in nobenega napačnega tolmačenja.

Dosedaj se sploh ni določno vedelo, kako stališče zavzema cesar napram madjarskim armadnim zahtevam. Krona je bila vsikdar v polni meri pristopna madjarskim željam celo včasih in stvarih, ki so bile očitno na škodo, ako že ne celokupnosti avstro-ogrške države, pa gotovo interesom tostranske državne polovice. Znano je, da je Cislitvanska morala že večkrat baš na cesarjev vpliv mnogo žrtvovati v prid Ogrski in v korist madjarskim zahtevam. Zato se je splošno mislilo, da bo tudi v tem slučaju krona vsaj deloma dobrovoljno ugodila tem madjarskim postulatam, to tem bolj, ker se ni nikdar, odkar je nastala v tem vprašanju na Ogrskem kriza, izjavila določno, da bi bila madjarskim zahtevam nasprotna, oziroma, da bi ne bila voljna, v tej zadevi do gotove meje odnehati in skleniti oba dela zadovoljujoči kompromis.

Zato je cesarjeva enunciacija v Chlopiju tem pomembnejša in je vzbudila tem večjo senzacijo, ker je bila nepričakovana in ker še cesar ni nikdar v toli rezkem tonu označil svojega stališča ter s tolikim povdankom naglašal absolutno neomajnost istega. Cesarjevo armadno po-

velje je za Madjare glasen in odločen »Quos ego!« Gotovo je, da so Madjari, ki so bili vedno navajeni, da se jim je z najvišjega mesta vselej dovolilo, karkoli so zahtevali, silno presenečeni, zakaj tudi v tem slučaju so se nadejali, da se bo vsaj kolikor toliko ugodilo njih željam.

Toda v tem oziru so se pa le motili. Cesar je sicer dolgo molčal in dal raznim ugibanjem o svojem stališču napram armadnim zahtevam široko polje, a sedaj je govoril toli odkrito, odločno, rekli bi, — naravnost grozeče, da bodo njegove besede strezile marsikaterega ogrskega politika liberalne stranke, ki je dosedaj koketiral s Kossuth-Barabašovo stranko. Madjari so sedaj menda prvič prišli v položaj, da se jim je dalo čutiti, da imajo še — gospodarja. Cesarjeve odločne, vsak dvom izključujoče besede so napravile na Madjarskem najglobokejši utis.

Vladni listi, ki so se še nedavno živo zavzemali za madjarsko poveljevanje, so mahoma obmolknili in beležijo cesarjevo armadno povelje ponajveč brez vsakega komentarja. V krogih neodvisne stranke pa, ki se je že takorekoč uživala v ideji, da se njenim zahtevam ne more in ne sme ustavljati, ki je v svoji fantaziji že gledala neodvisno madjarsko državo, je cesarjev manifest, ki je nakrat uničil uresničenje vseh lepih nad v bližnji bodočnosti, povzročil silno ogorčenje in razburjenje. Dasi je opozicija brez dvoma precej depimirana, vendar izjavlja odločno, da ne bo nikdar in pod nobenim pogojem odnehal od svoje zahteve po madjarskem poveljevanju in Ugro-novo glasilo »Magyar Ország« pozivlja, da bi markiralo neizprosno in neustrašno opozicijo tudi napram izrečni cesarjevi volji, naravnost, da naj prebivalstvo ne plačuje davkov. Na ta način se misli doseči, da se bode krona prisilila, da bode navzlic načelni nasprotnosti

vendarle ugodila madjarskim zahtevam.

Mi Slovenci in Slovani nimamo vzroka, da bi se ogrevali za cesarjevo stališče, takisto pa tudi nimamo povoda, da bi se navduševali za madjarske postulate, ki so sicer v kolikor se tičejo madjarskih polkov s stališča ravnopravnosti upravičeni, ki pa izvirajo v obliki, kakor jih zastopajo Madjari sedaj, iz madjarskega šovinizma, da bi Madjari na ta način lažje pomadjarili druge ogrske narodnosti. Zato opazujemo to borbo — »kühl bis ans Herz hinan«.

Naše stališče napram jezikovnemu vprašanju v armadi smo že nedavno označili. Da je nemščina izključni armadni jezik, je gotovo neopravičeno, in ako se borijo Madjari proti temu, delajo prav. V vojski bi se morala v polni meri upoštevati in upoštevati narodnostna čutila ter spoštovati jezik posameznih narodov. V tem smo edini. Ako bi se pa uvedlo zares madjarsko poveljevanje, bi se smelo to zgoditi samo za madjarske polke, nikakor pa ne za celo Ogrsko. Čim pa se dovoli Madjarom madjarsko velevanje, se dosledno in logično ne more zabraniti, da bi tudi drugi narodi Avstro-Ogrske ne zahtevali zase istih pravic. Ako se to uvažuje, se mora obenem uvideti, da cesarjevih energičnih besed o zadevi armadnega jezika ni povzročila toliko nenaklonjenost Madjarom in madjarskim zahtevam, kakor strah, da bi z madjarsko armado mogla ponehati monarhija kot velesila, da bi iz sedanje države prve vrste postali dve državi druge vrste in nekoliko tudi bojazen, da bi potem tudi Slovani, ki so dosedaj skrbno čuvali intaktnost vojske, zahtevali svoje pravice in tirjali uvedbo slovanskih jezikov v armado.

je bil sam napram verskim vprašanjem docela ravnodušen in ni bil že skoro dvajset let, to je izza časa svoje ženitve v cerkvi. Toda z letošnim poletjem, odkar so bivali na letovišču na kmetih, je bil oče nekako mrzel proti Pavlu in le-ta je bil uverjen, da navdaja očeta nek dvom o njegovi osebi.

»Naj le,« si je mislil Pavel. Vzel je v roko zvezek in se naslonil na mizo, kakor da bi čital. Navzlic temu pa so bile njegove oči pozorno in sovražno uprte v obednico, kakor da bi pričakoval napada iz zasede.

»Naj se pokliče Pavel,« je ukazal Sergej Andrejič.

»Pavel, Paveluša!« je zaklicala mati.

Pavel se je dvignil in je vse-kakor občutil velike bolečine, zakaj nagnil se je naprej, na obrazu so se pojavile bolestne poteze in roke so se krčevito prijemale telesa. Počasi se je vzklonil, stisnil zobe in si s tresočimi rokami popravil svojo suknjo. Njegov obraz je postal blede in je izgubil liki pri slepcu vso izrazovitost. Z energičnim korakom je vstopil v obednico, toda na njegovi hoji se je še poznalo, da je pravkar še pretrpel hude bolečine.

Deželni zbori.

Koroški deželni zbor je dovolil 108000 K za regulacijo potoka v Mavtah v Zilski dolini. Mno-gim občinam, med njimi tudi Pli-berku, Železni kapli, Galiciji, Meži, Beli, Trbižu, se je dovolilo pobirati občinsko doklado na žganje, ki se porabi v občini. Nekaterim občinam, kakor Beljak, Mlinarji, Št. Urban i. dr. se je dovolilo tudi pobirati tako doklado od piva. Poslanec vitez Hillinger je poročal o ure-ditvah 28 hudournikov v Zilski in Lesanski dolini ter deloma tudi struge Zile ter je predlagal v ta namen proračuniti 2.166.000 K pod po-gojem, da se prispeva iz državnega melioracijskega zaklada 1.083.000 K, iz zaklada za zgradbo cest in vod-nih strug 584.820 K; deželni zbor dovoli 433.200 K, a 64.980 K pa mo-rajo prispevati prizadete občine. Na-dalje se je sprejelo tudi poročilo o izsuševanju močvirnatga sveta v Srednjem Jezerskem. Posl. Fun-der je predlagal, naj se napravi več deželnih ustanov za koroške dijake, ki se posvetijo živinozdrav-nístvu. Sprejeto.

— V gornjeavstrijskem deželnem zboru sta poslance Hauser in dr. Beuerle s tova-riši predlagala, naj se odpošlje kroni spomenica v zadevi pridržanja tretje-letnikov in razmerja z Ogrsko. Na-mestnik je izjavil, da zadeva ne spada v kompetenco deželnega zbora. Z ozirom na to, da je državni zbor že sklican, sta se predloga odstavila z dnevnega reda.

— Gališkemu deželnemu zboru je izročil deželni maršal grof Badeni — blagoslov papeža Pija X. Papež je poslal vsem po-slancem blagoslov brez ozira na pravoslavne in socialne demokrate. Demokratični klub razpošlja vsem ostalim klubom poziv za skupno de-lovanje, da se razširi deželna avto-

nomija ter se doseže sčasoma po-polna samouprava.

Vstaja v Macedoniji in Bolgarija.

Evropske velesile ne poznajo ali pa nočejo poznati dajanskih raz-mér na Balkanu. Saj pa je tudi ne-umljivo, da vedno kriče, da se mora kaj storiti zoper Bolgarijo. Med tem pa Turki nemoteni koljejo, toda ne vstaje, temuž neoboroženo kristjan-sko prebivalstvo. Pri tem tudi Gr-kom vselej ne prizanašajo, dasi se Grki iz narodne mržnje do Slova-nov radi udinjajo Turkom. Cela Ma-cedonija je preplavljena s turškimi vohuni. To so Kurdi in Albanci, ki čakajo oboroženi le na znamenje, da začnejo splošno klanje. Valud tega beži prebivalstvo v gore k vsta-šem, ki pa so le zase preskrbljeni z živčjem. Turške čete stražijo vse mline, na ta način je do 60.000 ljudi, ki bodo kmalu morali voliti, ali po-ginejo g adu ali pa se izroče Tur-kom na milost in nemilost. Cela turška akcija gre za tem, da iztrebi kristjansko prebivalstvo ali z me-čem ali pa z gladom. To je Bolga-rija že tudi opetovano naglašala v svojih apelih na velesile, toda na-to-tela je vedno na gluha ušesa, za to pa ji drugega ne preostaja, kakor zgrabit za orožje.

Turški vojaški oddelek je prišel v bolgarsko-grško vas Jokarion ter pozval grško prebivalstvo, naj ostavi vas, ker se mora ista kot kompro-mitovana zažgati. Grki so ubogali, a ker so se prepočasi izseljevali, za-čeli so Turki na vas streljati ter so ubili 15 Grkov. — Angleška vlada je baje sklenila, zahtevati v Cari-gradu, naj se napravi konec klanja v Macedoniji. Obenem se odpošlje angleško brodogve, da potrdi resnoba zahteve. — Bolgarska vlada je zopet izdala sledečo okrožnico svojim di-plomatičnim zastopnikom v inozem-stvu: »Bolgarska vlada očita Turčiji,

LISTEK.

V megli.

Novela Leonid Andrejev.
(Dalje.)

Beseda »ženska« je bila z gore-timi črkami vžgana v Pavlov spo-min, bila je to prva beseda, ki je je čital na vsaki strani odprte knjige; ljudje so govorili običajno tiho, ako pa so govorili o ženski, so izgovar-jali to besedo glasno, skoro kričaje; ta beseda pa je bila Pavlu najbolj nerazumljiva, fantastična in grozna beseda, katero si je mogel misliti.

Z ostrim in nezaupnim pogle-dom je opazoval vsako žensko in jo motril, kakor da bi se bal, da bi stopila v hišo in jo razstrelila z vsemi prebivalci v zrak, ali pa učila kako drugo grozovitost. Ako pa je slučajno zazrl lep ženski obrazek, se je vzravnal, oživil in njegove oči so molče glasno govorile in prosile, da bi se dekle obrnilo in se vrzlo nanj. A nobena se ni ozrla in v nje-zovih prsih je postalo zopet prazno, čisto in mrklo, kakor izumrla hiša, kateri je bolezen umorila vsa ži-veča bitja.

»Dolgo — časno,« je zazdehal

Pavel zategneno in se obrnil od okna. V obednici se je že dlje časa slišala glasna govorica in ropotali so krečniki. Potem je utihnilo vse in zadonel je prikupljiv glas Sergeja Andrejiča, Pavlova očeta, polno-doneč, dobrodušen bas. Pri prvih, polnih in prijetnih zvokih tega glasu se je vsakdo moral domisliti dobrih smodk, duhovitih knjig in čistega perila. Sedaj pa je zvenelo v njem nekaj votlega in osornega, kakor da bi uplivala umazanormena, dolgo-časna megla tudi na grlo Sergeja Andrejiča.

»Naš gospodek blagovoli še torej lenariti.«

Materinega odgovora Pavel ni razumel.

»Sveda se tudi ni potrudil, da bi šel po šoli v cerkev.«

Odgovor zopet ni bil razumljiv. »No, kajpak, tako zastarel običaj ni...«

Konec tega stavka Pavel ni mogel slišati, ker se je oče obrnil. Vsekakor je bilo nekaj smešnega, zakaj Lilijsa se je zvonko nasmejala. Kadarkoli je imel oče proti Pavlu kako tajno nejevoljo, vselej ga je karal, da vstaja po praznikih pre-pozno in da ne hodi v cerkev, dasi

»Kaj pa si delal? je vprašal Ser-gej Andrejič kratko. On ni imel na-vade, da bi koga dopoldne pozdravil.

»Čital sem,« je odvrnil Pavel takisto na kratko.

»Katero knjigo?«

»Bukleja!«

»Tako, torej Bukleja,« je rekel Sergej Andrejič grozeče in motril sina skozi naočnike.

»Kaj pa je,« je odvrnil Pavel odločno in izzivajoče ter pogledal neustrašno očetu v oči.

Sergej Andrejič pa je molčal in kratko rekel: »Ah, nič!«

Sedaj je posegla v razgovor tudi Lilečka, kateri se je smilil brat.

»Pavelja, ali boš danes zvečer ostal doma?«

Pavel je molčal.

»Kdor na stavljeno vprašanje ne odgovori, se smatra kot navaden tepec, kako je vaše mnenje, Pavel Sergejevič?« je vprašal oče zlovollno.

»Pusti ga vendar, Sergej An-drejič,« se je oglasila mati. »Jej raje, drugače bode jed mrzla. Grozno vreme to, treba bi že bilo prižgati luč. Ne vem, ako se bom mogla pe-ljati na sprehod.«

»Da,« je odgovoril sedaj Pavel na Lilijskino vprašanje ter rekel:

»Ne morem več trpeti te melan-holije, ta »svetovna bol« mi je do-sadna; pravi mladenič mora biti vesel in vsikdar dobre volje.«

»Vselej pa se vendar ne more biti židane volje,« je odvrnila Lilijsa, ki je bila zmiraj vesela. Jaz ne za-htevam, da bi morali ljudje biti po-sili veseli. Zakaj pa ne ješ? — Tebe sem mislila, Pavel.«

»Nečem.«

»Zakaj nečeš?«

»Meni ne diši.«

»Kje pa si bil sinoči, ali si zopet pohajkoval?«

»Bil sem doma.«

»Tako, tako, doma?«

»Kje pa bi naj bil?« je vprašal Pavel predrzno.

Sergej Andrejič je odvrnil: »Kako bi naj jaz poznal vse kraje,« — be-sedo »kraje« je posebno povdarjal, — katere izvoli Pavel Sergejevič po-sećati. Pavel Sergejevič je že vendar dorasel mož. Pavel Sergejevič bode skoro že dobil brke. Pavel Sergeja-vič že morda celo pije vodko.«

Sergej Andrejič je pazno motril Pavlov obraz in si mislil: Ti obročki pod očmi, ali je morda res, da s vladji z ženskami... ta dečak.

(Dalje prih.)

da deluje na uničenje bolgarskega prebivalstva v evropskih pokrajinah, da bi svojo armado čim hitreje zbrala na bolgarski meji. To upravičuje mnenje, da namerava turška vlada, v primernem trenutku začeti vojno akcijo proti kneževini. Položaj je tak, da lahko pride končno do oboroženega spopada med Turško in Bolgarsko, ako ne bodo velesile priporočile Turčiji pamet in zmernost. Bolgarska vlada ima dolžnost, apelirati na pravičnost in humaniteto velesil, da reši bolgarsko prebivalstvo popolnega pogina ter da prisili Turčijo, da preneha z mobiliziranjem. Ta korak je dokaz za lojalno mišljenje bolgarske vlade. Ako pa Bolgarija ne dobi zagotovila, ki bi jo rešilo strahu, bo primorana, ukreniti potrebna sredstva, da bo pripravljena za vsako eventualiteto ter zavarovana pred vsakim presečenjem.

— Z druge strani pa si prizadeva Turčija, črniti velesilam Bolgare kot krivce. Zopet je namreč obvestila avstro-ogrsko in rusko poslaništvo, da je v bolgarskih vaseh Timurdži in Vebeklise zbranih ogromno vstašev, da prekoračijo bolgarsko mejo. Tudi nameravajo vstati razstreliti turško trdnjavo Tamriš z dinamitom ter zažgati vas. Od kot neki to Turki tako dobro vedo, pa vendar ne preprečijo. V srbskih oficijoznih krogih smatrajo, da je vojna med Turčijo in Bolgarijo neizogibna. S srbsko turške meje prihajajo obupna poročila. Vsak dan lahko trčita sovražni sili skupaj.

Italija in balkansko vprašanje.

Minister zunanjih zadev in mornarice Morin je imel te dni razgovor z ministrskim predsednikom Zanardellijem o evropski intervenciji na Balkanu. Poprej je imel konference s francoskim in angleškim poslanikom. Po razgovoru je Morin takoj izdal naredbe za priprave za italijansko posredovanje v Orijentu. Italija pa ima pri tem v prvi vrsti pred očmi Tripolis ter je Turčiji predlagala, naj ji prepusti začasno zasedanje Tripolisa, da bo mogla Turčija svoje garnizije od tam premestiti v evropske okraje. Sedaj je zopet Italija namignila Turčiji, da bodo italijanske čete z istim dnem, ko bi ruska ali avstro-ogrška vojska prekoračila mejo, se izkreale v Tripolis. Morin je nadalje odredil vse potrebno, da se sestavi ekspedicija, ter je v ta namen pripravljenih v Neapolju 82 parnikov za prevoz vojaštva. Bataljoni so za ekspedicijo že izbrani. Glede Macedonije se bo Italija pridružila postopanju ostalih velesil. Vendar pa je v Italiji kaj živahna agitacija za Macedonce. V Milanu je poseben odbor „Pro Armenia in Macedonia“, ki je ravnokar razposlal po celi Italiji oklice, ki pravi: „V

Macedoniji se bje nečloveški boj. Na obeh straneh je morenje zistem. Turki gromijo s topovi, Macedonci odgovarjajo z dinamitom. Dočim so kristjani v Macedoniji izročeni ognju in meču Turkov, grozi oživilni turški fanatizem tudi Armence z enako usodo. V imenu tlačnega človeštva se je sestavil v Milanu prvi italijanski odbor za Armenijo in Macedonijo, ki šteje 4000 meščanov vseh političnih strank. Odbor izreka sledeče želje: Civilizirana Evropa naj zahteva, da bo turška vlada spoštovala človeške zakone in mednarodne pogodbe. Avtonomna uprava naj pomiri obupne elemente raznih narodnosti ter naj utihne versko in plemsko sovraštvo. Politika italijanske vlade naj z uspehom poseže v evropski koncert.

Politične vesti.

— Državni zbor ima za predstoječe zasedanje edino dnevno točko: Poročila o došlih vlogah. Nemški poslaniški krogi nameravajo rekrutno predlogo rešiti nujnim potom, da se bodo pravočasno odpustili tretjeletniki.

— Mobilizacija avstrijskega voja? Časopisi poročajo, da si pri 11. voju v Lvovu kupčijo nenavadno veliko živil ter se sklepajo obsežni kontrakti z mlinarji. Poveljnik tega voja je flicm. Fiedler, ki pozna posebno dobro evropsko Turčijo in Balkan, ker je bil polkovni poveljnik v Bosni.

— Avstrija na razstavi v St. Louisu. Avstrijska vlada je končno sklenila, da priredi v St. Louisu oficialno avstrijsko razstavo reprezentativnega značaja v lastnem vladnem paviljonu.

— Volitve v srbsko skupščino se začnejo jutri. Zmerni radikali so se združili s samostojnimi radikali, ter je gotovo, da bodo radikali dosegli znatno večino.

— Srbski uradni list pri naša ukaz, da sme prvi kraljev adjutant ostati najdalje tri leta v službi, ostali adjutantje in ordonančni častniki pa smejo ostati na svojem mestu le eno leto. — Podpolkovnik Pero Mišić, proti kateremu se najbolj obračajo nezadovoljni častniki, je imenovan profesorjem na vojaški akademiji.

— Grki za Turke. 200 mladih Grkov se je oglasilo prostovoljno proti vstašem. Sultan jih je takoj sprejel.

— Švica odpove Italiji še ta teden trgovinsko pogodbo.

— Med židi in ruskimi kmeti je prišlo v Homelu do hudih pretepov. Židje so na policijo streljali ter nekega kmeta zaklali. Bati se je, da se bodo nemiri ponovili.

— Kriza na Angleškem. Kabinet se baje gotovo preustroji,

ker je baje Chamberlain že podal demisijo, pa tudi finančni minister Ritchie in državni tajnik za Indijo lord Hamilton baje odstopita.

Kaj bode?

Te dni se pričinja zopet pouk na vseh ljudskih šolah in učiteljstvo začne vršiti svojo službo. Na prvi pogled zdi se učiteljska služba mnogim ljudem lahka, in učiteljski kruh sladek. Kdor pa hoče le nekoliko resno premisliti, mora spoznati, da ima učitelj težko nalogo. Kdor se je le kaj malega ukvarjal s kakršnikoli poučevanjem, ta lahko ve, da ni tako lahka stvar poučevanje. Ljudski učitelji pa imajo poleg tega še otežkočeno svoje delo s tem, da poučujejo mladino, ki ima vse polno slabih napak, ki otežujejo učenje. Učitelj se ima boriti z lenobo, lahko-mišljenostjo, nagajivostjo itd. Vse te in še druge lastnosti so pravi bič, ki tepe učitelje. In poučevanje samo. Vsak dan govoriti po več ur in to pogosto ponavljati ene in iste stvari, to oslabi pljuča in vsa prsa razjeda, kakor glodajoč črv. Poleg tega dihati v sebe slab, pokvarjen zrak, ki kakor mora lega na prsi in s svinčeno težo tišči v glavo. To vse ima učitelj v šoli. Doma ga čaka popraviljanje zvezkov, priprava za pouk in študiranje strokovnih knjig. Za vse to delo čaka ga odgovornost pri roditeljih in raznih predstojnikih. In če ni pri kakem otroku uspeha brez učiteljeve krivde, čuje ostre in brezobzirne besede od strani njihovih roditeljev. Vse to velja za učitelja, ki je je samec. Trep drugih skrbi pa nosi učitelj, ki ima lepoštevilno družino. Tu včasih ni na jasnem, ali naj ima večje skrbi za družino v šoli ali za svojo privatno družino. Obe mu črpate telesne in duševne moči, katerih nadomestiti vsled svojih skromnih razmer ne more.

Kako plačilo pa vživa učitelj za vse to? Ali naj povemo s številkami, da učitelj s štirimi otroci, ženo in sam seboj dobiva na mesec plače celih 42 gld., katere mora porabiti za živež, obleko in druge življenske potrebe, poleg tega pa še kupovati knjige, časopise, brez katerih ne more biti. Oj, to učiteljsko življenje, to je neke vrste umetnost, katere pa ne razume vsak človek!

Zato nevoljno godrnjajo nekateri ljudje, če se jim omeni, da bi bilo potrebno boljše plačati učitelje. Ne gre jim do razuma vsa stvar. To je nekaj nerazumljivega, učiteljem plače izboljšati. Toda dati par milijonov za nove kanone, za puške, to se pač lahko zgodi. Vsaj bodo ti kanoni in puške nedolžne žrtve uničevali, učitelji pa le mladino izobražujejo, vzgojujejo k lepemu in dobremu. Kanoni vrše pač lepšo misijo! In če se pošlje tja v Rim Petrov novič, par tisočev na leto, to je pač potrebnejše, ker nihče nima kaj haska od tega. Ta denar zloži navadno kmet, ki hoče imeti izsolane otroke, katere mora izučiti učitelj, za katerega se zdi kmetu vsaka žrtev prevelika. Kako čudno se sliši in bere po časopisih: Novo šolo bodo zidali tam in tam. Druga notica: Učiteljev manjka. Vprašati se je pri tem, čemu se zidajo šole, če ni dobili učiteljev? Ali naj se morda preneha z zidanjem šol zaradi nedostatka učiteljev? Tega nikar! Šole naj se zidajo, preskrbi naj se pa, da se prav kmalu spremeni miselnost pri učiteljstvu! Denar,

ki bode porabljen za povišanje plač, ne bode šel tako v izgubo kakor za kanone, puške, pikethaube, Petrov novič, za zamorčke v Afriki in tako še celo vrsto drugih izgub. In če ima 22. t. m. zborujoči deželni zbor kranjski kaj vpogleda v prihodnost naroda, naj nikar ne bagatelizira učiteljskih plač. Splošna volina pravica nima nobenega pomena brez izobrazbe. Kje se že izobražuje? In kdo izobražuje? Volilna pravica sama gotovo ne. Vse učiteljstvo kranjsko pričakuje, ali mu prinese to zasedanje deželnega zbora v novo blagoslovljenem deželnem dvorcu tudi blagoslov za dostojno povišanje plače!

H.

Dnevne vesti.

V Ljubljani. 18. septembra.

— Osebnost. Distriktni zdravnik g. dr. Josip Malerič iz Mokronoga je na svojo prošnjo premeščen v Črnomelj.

— Šuklje v Beli Krajini.

Šuklje je bil dolgo let poslanec Belokrajine, a v vseh teh letih ni storil ne enega resnega koraka, da bi bil Belokrajini pomagal do toli potrebne železnice. Sedaj, ko se je povrnil v javno življenje, straši zopet s to železnico in sedaj naznanjajo duhovniki po cerkvah, da priredi Šuklje v nedeljo, dne 20. t. m., na Kravjem vrhu shod, na katerem bo razpravljali o belokranjski železnici. Ubogi Pfeifer! Še je poslanec, a že so poslali med njegove volilce — njegovega naslednika! Sicer pa nam Šukljevo manevriranje z belokranjsko železnico živó spominja na nekega francoskega poslanca, ki si je pomagal na potoben način. Celih dvajset let je obhvaloval olilec železnice, pa seveda nikdar niti prsta ni ganil zanjo. Ko je bila med volilci nevolja že velika in so se bližale nove volitve, je poslanca začelo skrbeti, kaj da bo z mandatom. In nakrat je začel v listih pisati gostobe sedne članke o tej železnici in nekega dne se je začelo z odkupovanjem zemljišč. Kmetje so bili veseli, silno veseli, in ko so bile razpisane volitve, so z navdušenjem zopet volili svojega dosedanjega poslanca. Ko pa je ta imel mandat, se je nehalo odkupovanje zemljišč, ponehali so lepi članki in časnikih in mož se svojih volilcev zopet ni spomnil do novih volitev. To pot pa so bili kmetje pametnejši in dasi je mož zopet poskusil s svojimi starimi manevri, ga vendar niso več volili. Tudi Šuklje je skoro dvajset let imel Belokranjce za norca. Ali mu pojdejo drugi č na led?

— Slovenski pravopis.

V »Popotniku« čitamo naslednji nasvet: »Vihar po veliki »le-ovski vojski je potihnil, a kdo je konečno zmagal, je še širšemu občinstvu neznan. Ravnotako je pravopisno stališče ljudskošolskega in srednjošolskega učiteljstva prav težavno, ker ne ve, kam bi krenilo; ali na stran Leve-

Štrekelj-Skrabec, ali na stran Bežek-Ilešič-Perušek. Kdo ima prav? Še trdita obe stranki, da je njih mnenje pravo, ali končnega cilja vendar ne vemo, po katerem namreč naj uravna v šolah pouk. In ravno ozirom na to, je naša želja ta, da se v najkrajšem času skliče jezikoslovna enketa, ki im končno določiti in precizirati »le-ovske« vprašanja. Seveda, enketa bi morala biti sklicana na neki korporaciji, ki bi ne bila čisto nič odvisna od c. kr. vlade, ker drugače dobimo še slednjič kak — kr. pravopis. Po našem mnenju bi bilo še najbolje, da skliče tak enketo kranjski deželni odbor, kajti leta bi moral dati slednjič tudi nekaj odškodnine dotičnim udeležencem za njih trud. In deželni odbor bi bil najbolj poklican v to svrstoriti potrebni korak, ker je — po našem mnenju — deželni odbor vedel nekaj vrhovni protektor slovenskega kulturnega razvoja. Na »Zavezi« pa pokladamo praplo na srce, da naj prične vplivati v tem smislu na deželni odbor kranjske vojvodine.

— Iz redne seje deželnega šolskega sveta kranjskega.

Nadučiteljem so imenovani učitelji Matevž Jug iz Cola za šolo v Oblaku; Lovro Perko iz Zgornjega Logateca za šolo v Poljanah v kranjskem okraju; Ivan Pirnat iz Dobrepolja za šolo v Banjaloki; Fran Stefančič iz Ribnice za Veliko Lase; Fran Stojec z Vrhnike za tamošnje šole in Fran Šetina za Črnomlja tudi za tamošnje šole. — Definitivnim učiteljem, oziroma učiteljicam so imenovani: Fran Keti za Ribnico; Leopold Morela za Metliko; Ivan Vozel za Trebnje; Leopoldina Bokowitz za Kravje; Ana Fabjan za Dragutovo; Marija Janša za Dovje; Rosa Jelenc za sv. Peter na Krasu; Gabrijela Jereb za Čermošnice; Julija Jonke za deško šolo v Kočevju; Amalija Oblak za Trebelno; Albina Praprotnik za Črnomelj; Ivana Prešern za Slavino; Marija Tome za sv. Križ. — Premišljeni so nadučitelji: Viljem Gebauer iz Šmarjete v Šmihel pri Novem mestu; Karol Javoršek v Košane kot učitelj na nemško mestu; deško šolo v Ljubljani; Mihael Kobaj iz Hotederšice v Begunje pri Cirknici; Srečko Nagu iz Vač; Orehovce v novomeškem okraju; Jakob Pretnar iz Radeč kot učitelj na I. mestno deško ljudsko šolo v Ljubljani in Anton Sonec iz Preske v Železniki; — učitelji: Ivan Zet iz Starega trga pri Črnomlju v Stesko in Mihael Poklukar iz Hitiča k sv. Jakobu ob Savi; — učiteljice: Marija Benedek iz Rovna Planina pri Logatecu; Ljudmila Bekovic iz Postojne v Ubeljsko; Ivana

Opatov praporščak.

Zgodovinska povest. — Spisal F. R. V.

V zatiškem samostanu je zavladalo veliko veselje. Celjski grof je bil sporočil opatu, da so ga pri vizitatorju, opatu Angelusu iz Reina, tožili različni velikaši, da pa sta vizitatorju in pa vojvodi Viljemu pisala tudi dva zatiška meniha, vsled česar pride opat Angelus v kratkem v Zatičino, da izvrši tam uradno vizitacijo.

To poročilo ni bilo veselo, kajti opat si vizitacije nikakor ni želel, a zadovoljen je bil že, da se vsaj ni sklical kapitelj, nego da se prej vrši vizitacija. Za to se je imel zahvaliti vojvodinji Viridi in celjskemu grofu Hermanu.

Opatova prva skrb je sedaj bila, da si pridobi med samostanci in med samostanskimi kmeti nekaj prijznosti. V ta namen je postopal jako zvižajno in premeteno.

Razglasil je, da bode v nedeljo oznanjeno nekaj prav posebnega, vsled česar so kmetje od vseh strani hiteli v cerkev. In res je dal opat oznaniti nekaj posebnega. Dal je razglasiti, da je papež Bonifacij IX., iz posebne milosti za zatiški samostan in iz posebne milosti za zatiškega

opata, dovolil, da se proščenje od dneva Sv. Nikolaja premesti na nedeljo v oktavo Kristovega vnebohoda. To so si kmetje že davno želeli. Do leta 1277. so proščenje vedno obhajali v poletnem času. A kmetje so bili v tistih časih le po imenu kristijani, v resnici pa pravi pogani. Vpeljali so pri obhajanju proščenja vsakovrstne paganske navade in uganjali na dan te cerkvene slovesnosti največje nemarnosti in razuzdanosti, katerih so se z veliko vmeno udeleževali tudi menihi. Te nemarnosti in razuzdanosti so bile vzrok, da se je proščenje preneslo iz poletnega na zimski čas, s čimur se kmetje niso mogli nikdar sprijazniti.

Opat Albertus plem. Lindeek je dobro vedel, da se kmetskemu ljudstvu močno prikupe, če doseže, da bo proščenje zopet v poletnem času. Zaradi tega se je tudi zavzel za to pri »agentu«, ki ga je imel zatiški samostan v Rimu. Kardinal Kristof de St. Cyriacus je bil neke vrste diplomatični zastopnik zatiškega samostana pri sv. stolici. Dobival je za to 65 cekinov na leto in seveda rad ustregel vsaki želji zatiškega opata. Izposloval je premetenost proščenja in dosegel, da je bilo rečeno v dotični odredbi, da se je to zgodilo iz

posebne milosti papeža Bonifacija do zatiškega opata.

In ljudje so res strmeli, da je zatiški opat tako zelo v milosti pri Kristovem nasledniku v Rimu, da ni samo dosegel premestitev proščenja, nego da mu je papež pri ti priliki še na tako poseben način izrazil svojo naklonjenost.

Opat pa se je na tihem smejal, in ko je bil sam v svojih sobanah, je porogljivo dejal:

— To ljudstvo je neumno kakor noč. Stavil bi glavo, da nobeden ne slut, da je vsa ta stvar veljala samo nekaj cekinov, da je vsa ta papeževa milost kupljena.

Odredil je, da se ta dokaz papeževe blagonaklonjenosti slovesno praznuje. Kmetom je odpustil desetino od ajde, v samostanu pa se je noč in dan popivalo in prepevalo, kakor v kaki gostilni na semanju dan. Popivali so gostje, popivali menihi, popivali blapci in vojščaki.

Časih so se pivci kar torkljali in ruvali po samostanskem dvorišču in opat jih je gledal iz okna in se zlobno smejal.

— Lej jih, te živine je pri neki taki priliki dejal menihu Mihaelu, ki mu je bil posebno udan. Ko bi pustil, bi zapili ves samostan in še Najsvetejšo.

Sam pri sebi se je jezil, da gre samostansko imetje tako v nič, to imetje, katero je smatral za nekako svojo last, to imetje, s katerim je hotel uresničiti svoje smeje načrte, svoje visokoleteče misli, a za zdaj je moral molčati in mirno dopuščati, da delajo menihi in blapci kar hočejo, saj je bila napovedana vizitacija.

Ko je dobil naznanilo opata Angelusa iz Reina, da pride v svrhu vizitacije koncem meseca julija v Zatičino, je sklical svoje najudanejšje pristaše med menihi na posvetovanje in se z njimi natančno dogovoril, kaj je pripraviti za vizitacijo in kako je skrbeti, da se vizitator odpravi, ne da bi dosegel kaj vsepa, potem pa brez posebnih skrbi pričakoval nevshečni obisk.

V samostanu pa je bil človek, ki je z bistrim očesom vse zasledoval, kar se godi in natančno pazil na vsako najnovejšo stvarico. To je bil menih Hugon Alba. V zatiškem samostanu je bil šele malo časa, a bil ves drugačen človek, nego ostali menihi. Predno je prišel v Zatičino, je bil v samostanu v Cvetlju na Dolenjem Avstrijskem, a odstranili so ga od tam, ker je imel o veri in cerkvi precej drugačne pojme, kakor drugi menihi, ker je imel nazore, kakor jih je v

tistem času v Pragi razvijal in učil Jan Hus.

V samostanu je imel Hugon Alba samo enega prijatelja, s katerim je rad občeval, in to je bil opatov praporščak Andrej Rovn. Ta veseli mladenič se je oklenil temnoglednega Hugona z vsem srcem, ker je tuji menih bil ves drugačen, nego ostali samostanski prebivalci, ker je rad in ljubeznivo občeval s kmeti, ki so jih drugi samostanci zaničevali, ker je vedno govoril domači jezik in tako odkritosrčno govoril o slabostih in nerodnostih v samostanu.

Odkar je bilo naznanjeno, da pride vizitator, je bil Hugon Alba vedno razburjen, prav kakor bi se pripravljaj na kaj posebnega. Cel Rovn, ki sicer ni poznal ljudi in znal gledati v njih duše, je opazil to premembo in vprašal Hugona, kaj je je povzročilo.

— Ne izprašuj me, ljubi mladenič, je odgovoril Hugon Alba. Pripravljen se velika stvar. A povej: si li pripravljen zame kaj storiti v slučaju nevarnosti?

— Da, častiti oče, je preprosto odgovoril Andrej Rovn.

— Zanašam se nate. Ti si edini, komu verjamem, edini, na katerega se zanašam. Ne pozabi svoje obljube

Nagú iz Vač v Orehovico in Albina Sark iz Novega mesta na slovensko mestno dekliško šolo v Ljubljani. — Stalno sta bila vpokojena nadučitelj: Josip Maier na III. mestni deški šoli v Ljubljani in Valentin Pin v Predoslju. — Učitelj veronauka na II. državni gimnaziji v Ljubljani dr. Gregor Pečjak in prvi gimnazijski učitelj v Kranju dr. Josip Debevo sta imenovana profesorjema. — V tej seji se je nadalje sklepalo o dopolnjenju več učnih mest na ljubljanskem učiteljskem, o prošnji za polndnevni pouk v Dragatušu, o obisku šolskih maš po učencih v Ljubljani, o slabem vremenu, o učnem času na ponavljalni šoli v Št. Vidu nad Ljubljano, o ekskurendnem pouku v Podkrajju, o šolskih zamudah v Kočevju in o prošnji prebivalcev v Oklu za vžolanje v šolo pri sv. Trojici. Omeni se še, da je deželni šolski svet dovolil, da smejo Uršulinke otvoriti svojo zasebno ljudsko šolo v Mekinah pri Kamniku.

— **K oddaji lož za slovenske predstave.** Doznanji najemniki lož se opozorujejo, da so jim lože samo še do 20. t. m. rezervirane in da se bodo potem oddale drugim reflektantom, kojih se je lotos zglasilo precejšnje število.

— **Slovensko gledališče.** Zanimanje za letošnjo sezono je splošno ter se je oglasilo tudi že lepo število novih abonementov na seže. Skušnje za dramo vrše se pod vodstvom režiserjev gg. Liera in Dragotinovića že od 1. t. m. — Isto tako je pa tudi opera pričela s kušnjami že 15. t. m., vsled česar bo de mogoče vprijeti že v prvem mesecu štiri dramske in dve veliki operni noviteti. Prva operna predstava bo v soboto dne 3. oktobra ter se uprizori Verdijeva velika opera »Othello«. — Za dramo engaževal je odbor naknadno tudi še g. Danila in gospo Danilovo.

— **Učitelj, ki ne zna slovenski.** Nadučitelj na slovenski ljudski šoli v Št. Ilju v slovenskih goricah, Fortunat Sadu, ne zna več slovenski. Pri obč. volitvi v Št. Ilju je bil Sadu član volilne komisije. Volilci so zahtevali, naj se zakon prebere tudi v slovenskem jeziku. Po dolgem obotavljanju se je vzdignil Sadu in grozno slabo preložil zakon, tako slabo, da je s tem sijajno pokazal, da ne zna več slovenski.

— **V Apačah na Koroškem** je bil shod podružnice sv. Cirila in Metoda. Govorilo se je o potrebi na rodne zavednosti in o važnosti vzgoje. Tudi znani vikarij Podgore je na tem shodu govoril, seveda o podlagi »prave vzgoje«, o veri. V kakem duhu je mož moral govoriti, se da sklepati iz njegovega izreka »Rajše vržem svoje otroke v gnojnico, kakor pa jih pošljem v šolo framazonov«. Brez komentara!

— **Laška šola pri Sv. Ivanu v Trstu,** katero je pred kratkim sklenil ustanoviti obč. svet tržaški se ne otvori, ker je namestništvo ustanovitev te šole prepovedalo — na veliko jezo Lahov, ki sedaj seveda obetajo, da se bodo pritoževali na vse mogoče in nemogoče strani.

— **Slov. akad. fer. društvo „Sava“** priredi v nedeljo, dne 20. t. m., ob polu 12. uri po mestu obvoz članov in starešin Obvoz se vrši od gostilne »Pri zlatem konjčku« v Wolfvovih ulicah, odtod po Prešernovih in Selenburgovih ulicah čez Kongresni trg. Gosposke ulice, Turjaški trg, Breg, Šentjakovski trg, Stari trg, Mestni trg, Pred škofijo, Vodnikov trg, Jubilejni most, Resljeva cesta, Cesta na kolodvor, Dunajska cesta, Selenburgove ulice, Kongresni trg, v Wolfve ulice na zaj. Pred obvozom je prijateljski sestanek starešin in članov »Pri belem konjčku« v Wolfvovih ulicah. Na obvoz in na sestanek, ki se vrši na predvečer v soboto v istem lokalu, se najljubneje vabijo člani in čast. gg. starešine.

— **Iz Krškega** se nam piše: Kakor čujemo, nameravajo radeški diletantje v Krškem prirediti gledališko predstavo in sicer hočejo vpriporiti »Desetega brata«. Pozdravili bi to misel vendar smo nekoliko nezaupni, ker se je baje zaupnik ra-

deških diletantov obrnil na leskovškega kaplana Verhovca.

— **„Viničariki tečajji“ v Mariboru** so namenjeni mladeničem iz Sp. Štajerije, torej Slovenom, a vendar je po volji dež. odbora štajerskega ves pouk samo — nemški.

— **Roparski napad.** Italijanski zidari v Slovenjem Gradcu V. Picco, G. Picco in Gr. San drini so napadli svojega tovariša Elijo Boveca, ga smrtonovarno ranili ter oropali za 30 K. Dva napadca so že vjeli, tretji je pa ušel.

— **Izglede zavednosti.** Piše se nam iz Rajhenburga. Pri zadnjih občinskih volitvah dobili so naši Tržani tudi g. fajmoštra v svoj odbor, ker najbrž še naš trg ni bil dosti črn. Klerikalni župan g. Presker, na katerega so Rajhenburžani zlasti duhovniki tako ponosni, naročil je pred nekaj časom tehtnico, katero sicer zelo potrebuje. To tehtnico je naročil g. župan seveda pri celjskem Rakuschu! Ne vemo sicer, je li to splošna navada pri naših klerikalcih, da podpirajo v vsakem oziru našega najkrutejšega sovražnika, ali vleva tako naroden čut našega župana? Da je g. Presker klerikalec in tako tudi ž njim drugi občinski odborniki, o tem ni dvoma, — toda narodna zavest gotovo ne klije v sroih takih odbornikov! Radovedni smo le, so li to kupidlo odborniki in resnici odobrili, ali je to »kunjt« županova? Ako je g. Presker priden odjemalec Rakuschevega blaga, misli gotovo, da mora cela občina iti njegovo pot. Pri naših klerikalcih je pač vse eno, se li trguje z ždi, Nemci ali Turčini, — samo, da doma vse v klerikalni rog trobi. To se vidi jasno sedaj v Rajhenburgu! Ako ne bi imeli Slovenci umetnih in realnih železnih trgovin, — bi šlovek o tem ne črhnil, — toda žalibože, vrhu tega podpira se še v tako obili meri naš sovražnik, ki bi morda najrajši vse Slovence podavil, kakor mčka miši! Podpira se pa največ od naših klerikalcev, kateri imajo vedno: »Svoji k svojima« na jeziku, pa tega načela sami nikdar ne izvršujejo. Gospodje odborniki! Čemu ste pa v odboru? Ali zato, da predlogom klerikalnega župana samo prikimate? No — pa zdaj bode bolje, ker so tudi »gospod« izvoljeni!

— **Požari.** V soboto, 12. t. m. je zgorela v Kozarjih pri Ljubljani hiša z gospodarskim poslopjem posestaika Ivana Seliškarija. Škoda znaša 1000 K. — V tork, 8. t. m. je nekdo zažgal Matiji Intiharju v Kamniku v ljubljanskem okraju čebelnjak, ki je s panji vred do tal pogorel. Intihar ima škode 270 K. Sumi se, da je ogenj podnel kočlarski sin Ivan Mikuž; orožništvo ga je prijelo in izročilo sodišču na Vrhniki.

— **Povodnji.** Iz Kranjske gore se nam poroča, da tam ni vihar podrl ni poškodoval nobene hiše. Na Koroškem se šele sedaj vidijo vse grozne sledi povodnji. Letošnji pridelki so popolnoma uničeni, pa tudi za več let so njive opustošene, ker so na visoko zasuze s kamenjem in peskom. — V Litzarski dolini so našli dva mrtveca, ki ju je voda prinesla. Še včeraj so videli, kako je nesel ondolni potok kmečko bajto z ljudmi vred. Tudi je prinašala voda šolske klopi in krste ter je voda odnesla šolsko poslopje in pokopališče ali v Ljubnem ali pa v Eisentrattenu. — Tudi v Rožeku je voda strašno gospodarila. V Zilski dolini utrgani mostovi so podrl mostove v Rožeku, Skočidolu i. dr. Vihar je ruval gozde in razkrival strehe. Regulacije hudournikov v Zilski dolini, ki so veljale več milijonov, so se pokazale popolnoma nedostadne. Povsod je voda zazidave podrla in si napravila nove struge.

— **„Zavod Sv. Nikolaja“ v Trstu** ima v nedeljo, dne 20. sept. t. l. v lastnih prostorih ul. Sotte fontane (vhod na novi cesti k vojašnici) svoj občni zbor. Začetek točno ob 4. uri popoldne. Po občnem zboru je veselica.

— **Dvajsetletnica „Česke štredni jednote velecipedisti v Prahu“.** Ta „Zveza“ praznuje dne 27. septembra 1903. l. svoje 20letnico. Na to slavnost je imenovano društvo povabilo tudi tukajšnje „Zvezo slovenskih kolesarjev“ v Ljubljani, ki je svoje člane o tem vabilu obvestila, da javijo svojo udeležbo odboru, kdor bi se hotel navedene slavnosti udeležiti.

— **Drugi shod nemško-avstrijskih mest** se je otvoril včeraj v B-ljaku. Priglasilo se je baje do 1000 udeležencev.

— **Dva italijanska delavca sta ponesrečila** med potom iz Malborjeta v Pontebio. Zdrknila sta s peščenega pobočja ter padla v Belo, kjer sta utonila.

— **Ponesrečen biciklist.** Včeraj popoldne se je peljal trgiški pomočnik Karol Erdlen iz Trbovelj čez prelaz južne železnice na Viču. Tukaj se mu je snelo sprednje kolo,

veled česar je padel tako nesrečno, da se je na glavi in levem očesu težko poškodoval in so ga morali prepeljati v deželno bolnico.

— **Tatvine.** Izzdelovalcu sodevice Francetu Jeriču na Poljanski cesti šte. 39. je predvčerajšnjem iz omare nekdo ukradel zlat za 10 K. — Tovarnarju za mlo gosp. Pavlu Seemannu je včeraj ukradel kočar Matija Prebil 10 kg voska in ga hotel prodati svečarju g. Oroslavu Dolencu. Med tem, ko je hotel Dolenc poklicati stražnika, je je tat odkuril.

— **Zasačena tatnica.** Policiji se je posrečilo zasačiti neko žensko, ki je po hišah pesek prodajala in pri tem kradla. Ker ima najbrž na vesti mnogo tatvin, se opozarjajo stranke, katere je ta ženska okradla, naj s tekom jutrišnjega dne oglašajo pri mestni policiji.

— **Konj se je splatil** danes dopoldne Francetu Kurenčanu, mesarju iz Vrhnike na klavnici ter je dirjal po Poljanski cesti do Ambroževega trga, kjer so ga ustavili, ne da bi se bila zgodila kaka nesreča.

— **Pri telovadbi** si je včeraj zlomil desno roko 13letni Ivan Novak, posestnikov sin iz Kamnika, katerega so morali prepeljati v dež. bolnico.

— **V Ameriko** se je odpeljalo danes ponoči z južnega kolodvora 17 Kranjcev in 40 Hrvatov.

— **Izgubila** je gospa Dora Doberletova od Brin do Grosupljega žensko zlato uro in verižico iz tula srebra.

— **Koncert.** V novo opremljeni restavraciji pivovarne Jurij Auerjevih dedičev, katere najemnik je g. Rasberger, se vrši jutri, v soboto, koncert, in sicer bo koncerti rala pomnožena sl. društvena godba s popolno novim vzporedom ob popolno prosti vstopnin.

— **Doslej nedosežena vožnja čez atlantski ocean.** Brzoparnik »Deutschland« črte Hamburg Amerika črte je prevozil atlantsko morje v 5 dneh 11 urah 54 minutah, torej za 29 minut poprej kakor kedaj doslej. Poštni brzoparnik »Blucher« črte Hamburg Amerika črte je dne 4. septembra t. l. zvečer iz pristanišča Hamburg odplul in že 12. septembra t. l. v New York dospel, vozil je torej samo 7½ dni (2459).

— **Hrvatske vesti.** Čuden ženin. Anton Gregoričević je imel ljubavno razmerje z Evo Ferić. Nekega večera je prišel pijan k nji in jo vprašal, ima li res razmerje z drugim, kar mu je ona pritrdila. V jezi je ustrelil nanjo, k sreči: ne da bi zadel. Naslednji dan pa se je kesal, šel lepo Evi prositi oprostjanja — in ona mu je velkodušno odpustila. — Štrajk na Reki. Pomočniki opankarjev so začeli štrajkati. Mojstri so imeli v nedeljo sejo, pri kateri so odklonili zahteve pomočnikov z ozirom na slabe dohodka. — Anonimna grožnja. Upravitelj varaždinskih toplic je dobil pred nekaj dnevi zaprto dopisnico brez podpisa, v kateri mu nekdo grozi, da bo pogljal kopališče s hotelom vred v zrak, če ne odpusti nekega uslužbenca. — Pravi boj radi deklet se je vnel pred nekaj dnevi med fanti v Bošnjacih. Topli so se s koli, kamenjem in pestmi, a tudi noži so igrali imenitno ulogo. Andrija Balentović je bil smrtno, Iuja Balentović težko, Ivan Repušić pa lahko ranjen. Nekaj dni pozneje so v tepežu smrtno ranili Gjura Oršolča, kateremu je levo oko popolnoma izteklo, Antona Civića je pa nekdo sunil z nožem v hrbet. — Madjarska pravičnost. Ravnateljstvo ogrskih državnih železnic je dovolilo popust za vožnjo v Sarajevo ogrskim zdravnikom, dočim je tozadevno prošnjo hrvaških zdravnikov odklonilo. — Visoki gostje. V Reko so došli včeraj jutraj fidem. Desović iz Krakova, podmaršal Koller pl. Albert iz Lvova in generalmajor Ivan Krivić iz Krakova. — Izvoredni občni zbor Primorskega plan. društva na Sušaku se vrši dne 27. t. m. v svrhu preмене pravil. Društvo bo premenilo svoje ime v »Primorski Sokole«. — Javno skupščino bo sklical na 27. t. m. v Valpovcu posl. Šandor pl. Bresztzyanszky slededim dnevnim redom: 1. Obrana državnega in narodnega prava kraljev ne Hrvatske v sedanji krizi habsburske monarhije. 2. Zavarovanje ustavnih pravic. 3. Zahteva finančne samostojnosti in obrana gospodarskih interesov banovine. — Javna skupščina se bo vršila v Toplicah pri Valpovu 30. t. m. s sledečim dnevnim redom: 1. Finan. ojelna samostalnost. 2. Madjarske zahteve glede vojne. 3. Hrvatski jezik in hrvaška zastava. 4. Volilni red. 5. Zednjenje Dalmacije. Zanimanje za to skupščino je splošno. — Novo železniško progo grade z vso naglico iz Sarajeva proti Plevlju, kar je najbrž v zvezi z dogodki v Macedoniji in Stari Srbiji. — Zadušni-

cam za Zaprešičane, ki se se služile 16. t. m. v Dolj. Stubici, so prisostvovali vsi rodoljubni meščani. Prišlo je tudi mnogo ljudstva iz vsanjih sel. Dame so imele narodne trobojnice.

— **Najnovejše novice.** Zaradi požara pariške zaloge v Budimpešti sta ostavljena po veljnik požarne brambe Szerbovszky in okrajni inženier Planer. Uvedla se je tudi proti njima disciplinarna preiskava. — Vsi policaji v Madridu so odstavljeni, ker se je razkrilo, da so sodelovali pri raznih tatvinah in ropih. Mnogo policijskih uradnikov so bivi kaznenci. — Velik sneg je zapadel v Šumavi. — Turški poslaniški zdravnik dr. Abdul Djevet Beg, ki je bil zaradi znane afere s turškim poslankom izgnan iz Dunaja, je prišel v Požun. Sdaj ga je tudi ondolni mestni glavar izgnal ter mora do jutri odpotovati preko Reke na Turško, sicer ga zapro. — Parni mlin je zgorel v Gyogyösu last bratov Büchler. Škoda znaša 200.000 K. — Strašen vihar je razsajal dne 16. t. m. v New Yorku ter napravil veliko škode. Predsednik Roosevelt, ki je bil ravno na morju, je bil v veliki nevarnosti. — Cesarjev dar. Cesar je povodom svojega bivanja v Lvovu daroval 15.600 K za razne dobrodnele namene. — Ubegli častnik. Garzijsko sodišče v Miskolcu zelduje nadporočnika Geza barona Babarczyja.

— **Ali sme biti učitelj voljen v občinski zastop?** Pri zadnjih občinskih volitvah v Lvovu sta bila izvoljena v občinski zastop tudi učitelja Kornel Jaworsky in Jan Solejsky. Nekateri občinarji — saj vemo na čegavo inicijativo! — so pobijali to izvolitev, češ, da učitelji kot občinski zastopniki nimajo pasivne volilne pravice v občinski zastop. Občinski svet je volitev potrdil. Proti temu sklepu se je pritožil občinski svetnik dr. Stanislav Obmanský na upravno sodišče. Pritožba se sklicuje na § 106. lvskega občinskega reda, po katerem so občinski uradniki izključeni od izvolitve v občinski zastop. Zgovornik prizadeh učiteljev je pri obravnavi dokazal, da se učitelji strogo ločijo od občinskih uradnikov, tudi ako jih občina nastavi. Upravno sodišče je zavidne pritožnike proti učiteljskim pravicam zavrnilo.

— **Mehikanski konzulat v Trstu.** Po preteku 34 let so bile konzulat vendar obnovljene diplomatske zveze med Avstrijo in Mehiko. Te dni je novi mehiški konzul v Trstu, naš slovenski rojak prof. Jožp Smerdu, zadobil »ex-quare« in začel svoje poslovanje. Pri ti priliki bodi omenjeno, da dunajska vlada svari občinstvo, izseliti se v Mehiko.

— **Wolf pride!** Nedavno tega so imeli nemški radikali v Brnu shod, na katerem je govoril tudi Wolf o političnem položaju. Socijalni demokratje, ki so Wolfu že od nekdaj gorki, so porabili to priliko, da ga pred prebivalstvom pošteno osmešijo, oziroma da mu škodujejo na ugledu. Dali so namreč natisniti listke, na katerih je bilo napisano to-le: »Žene in dekleta mesta Brna, stojte na straži in varujte svojo žensko čast, zakaj Wolf pride!« Teh listkov je na dan, ko je prišel Wolf v Brno, krožilo na tisoče med prebivalstvom, raztrešeni so bili po vseh ulicah in prilepljeni na vseh oglih, hišah in javnih prostorih. Wolf je bil baje silno razjaren nad zlobnostjo socijalnih demokratov.

— **Sumljiv bratec.** Neki pariški policaj je našel v drevoredu slabo oblečenega moža, ki je zaspal pri čitanju dveh izrezkov iz časopisov. Policaj mu je vzal previdno izrezke iz roke ter videl, da se je tam opisoval neki ponesrečeni roparski umor. Brez premišljevanja je položil policaj spečemu roko na ramo ter ga zbudil z besedami: »V imenu postave«. In ni se motil. Potepuh mu je priznal, da je on ropar, ki ga iščejo. Zanimalo ga je poročilo o njegovem zločinu, pri čitanju pa je zasul.

— **Ruski car orje.** Neki Šarapov je iznašel nove vrste plug. Car se je hotel sam prepričati, ali je iznajdba res tako dobra. Prišel je na polje v vojaški uniformi in v spremstvu bivšega ministra Witteja. Pripegljal so novi plug in car je sam rezal par brazd. Sicer je pa to že stara šala, katere si ni prvi izmislil ruski car.

— **Statistika šolstva v evropskih državah.** Habner je izdal pred kratkim geografsko statistično tabelo za leta 1902, kjer se nahajajo tudi značilne številke šol in učencev evropskih držav. Podatki se naslanjajo na zadnje ljudsko štetje. Slede naj številke! Prve značilne številke ljudskih šol a druge število učencev, kar jih pride na 10.000 prebivalcev. — Belgija 6751 ljudskih šol in na vsakih 10.000 prebivalcev

pride 1191 učencev; Danska 3000 (1332); Namčija 56.560 (1567); Prusko 36.542 (1652); Francosko za Alzirom 84299 (1438); Grško 3154 (676); Anglija 31.888 (1675); Laško 60.583 (813); Nizozemska 4569 (1450); Avstrija 20.268 (1389); Ogrsko 18.455 (1289); Bosna 293 (181); Portugalsko 5639 (466); Rumunija 4035 (569); Rusija 78.699 (370); Finsko 1650 (273); Švedsko 11.845 (1454); Norveško 5971 (1692); Švica 4643 (1450); Srbija 1105 (418); Španija 30.105 (1005).

Književnost.

— **„Popotnik“.** Pedagoški in znanstveni list. Vsebinska št. 9: 1. Fr. Hubad: Kranjski pristaši formalnih stopenj in njih kritik. 2. Dr. Er. Illešič: V oceno Slomškovega delovanja. 3. Ivan Ivanovič: Šolstvo v tujini. 4. Ivan Šega: Pedagoški utrinki. 5. Književno poročilo. 6. Razgled. Listek 286 — Pedagoški paberki.

Telefonska in brzojavna poročila.

Idrija 18. septembra. Danes je bilo otvoreno novo mestno racionalno poslopje v navzočnosti g. dež. predsednika eksc. barona Heina, zastopnika dež. odbora g. dr. Iv. Tavčarja, bivšega idrijskega dež. poslanca g. dr. D. Majarona in zastopnikov uradov in raznih korporacij. Zavod, katerega je Idrija ustvaril napredni občinski odbor, živi, cveti in rasti!

Dunaj 18. septembra. »Wiener Abendblatt« trdi, da so se med Turčijo in Bolgarsko že začele sovražnosti in da so bolgarski vojaki že prekoračili turško mejo. Ta vest še ni potrjena.

Dunaj 18. septembra. Cesar Viljem je dospel ob pol 10. uri jutraj sem. Sprejeli so ga na kolodvoru cesar in nadvojvoda, občinstvo je Viljema prav hladno sprejelo niti desetine toliko občinstva ni bilo, kakor pri sprejemu kralja Edvarda.

Inomost 18. septembra. Pogajanja, katera je začel namestnik baron Schwarzenau, da bi Italijani opustili obstrukcijo, so se razbila.

Budimpešta 18. septembra. Boj Madjarov se je začel z vso brezobzirnostjo. Neodvisna stranka je naročila na tisoče florov, ki jih nosijo ljudje na rokah. Napis je »Chlopy 17. septembra« (datum cesarjevega povelja na armado). Glasila neodvisne stranke napovedujejo boj na nož »Egyertes« pravi, da Madjarov cesarjevo armadno povelje sploh nič ne briga, ker je adresirano na armado in ker ni od nobenega ogrskega ministra podpisano. »Magyar Ország« piše o armadnem povelju tako, da se prav najvažnejši del njegovih izvajanj v Cislitvanski sploh ne more ponatisniti. Ministrski predsednik K. H. H. Hedervary je izjavil, da o armadnem povelju sploh ni vedel ničesar in da je zanj doznal šele iz časopisov. Vladna stranka je sklicana na dan 22. septembra na konferenco. Kossuthova stranka zahteva, da se skliče poslanska zbornica na dan 23. t. m.

Carigrad 18. septembra. Turška vlada je dobila obvestilo, da je bolgarska vlada poklicala tri devizije pod zastavo.

Carigrad 18. sept. Uradna razglasila o dogodkih v Macedoniji govore zopet mnogo o turških »zmagah« nad vstaši. V tukajšnjih diplomatskih krogih je splošno mnenje, da so te zmage večinoma izmišljene ali vsaj močno pretirane.

London 18. sept. Reuterjev biró javlja iz Pekina, da kitajska vlada neče — kakor želi Angleška — odkloniti pogojev Rusije zastran Mandžurije.

London 18. septembra. Vsi listi se bavijo s krizo, ki je nastala v ministrstvu. Nekateri listi trde, da sta lord Ritchie in lord Hamilton že demisionirala, drugi pravijo, da je podal ostavko Chamberlain.

Borzna poročila.		
Ljubljanske		
„Kreditna banka“ v Ljubljani.		
Uradni kurzi dunaj. borze 18. septembra 1903.		
Malobeni papirji.		
	Denar	Blago
4 1/2% majeva renta	99 55	99 75
4 1/2% srebrna renta	99 45	99 65
4 1/2% avstr. krona renta	99 75	99 95
4 1/2% zlata	119 40	119 60
4 1/2% ogrska krona	98 75	98 95
4 1/2% zlata	117 75	117 95
4 1/2% posojilo dežele Kranjske	99 75	100 75
4 1/2% posojilo mesta Spletja	100 —	—
4 1/2% Zadra	100 —	—
4 1/2% bos. herc. žel. pos. 1902	99 30	100 30
4 1/2% češka dež. banka k. o.	99 60	99 80
4 1/2% ž. o.	99 60	99 75
4 1/2% zast. pis. gal. d. hip. b.	101 —	101 70
4 1/2% pešt. kom. k. o. z	105 10	105 90
4 1/2% 10% pr.	101 —	102 —
4 1/2% zast. pis. Innerst. hr.	100 —	101 —
4 1/2% ogr. centr.	100 —	100 30
4 1/2% deželne hranilnice	100 —	101 —
4 1/2% zast. pis. ogr. hip. b.	100 25	101 25
4 1/2% obl. ogr. lokalne železnice d. dr.	98 50	—
4 1/2% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99 —	99 50
4 1/2% dolenskih železnic	302 75	304 75
4 1/2% juž. žel. kup. 1/2 o.	100 10	101 10
4 1/2% av. pos. za žel. p. o.	—	—
Srečke.		
Srečke od leta 1854	170 —	179 —
„ „ 1860 1/2	182 —	184 —
„ „ 1864	247 —	251 —
„ „ 1864	154 50	156 50
„ „ 1864	288 —	293 —
„ „ 1864	278 —	282 —
„ „ 1864	260 —	265 50
„ „ 1864	85 —	87 —
„ „ 1864	117 25	118 25
„ „ 1864	18 75	19 75
„ „ 1864	438 —	443 —
„ „ 1864	83 —	87 —
„ „ 1864	77 —	81 —
„ „ 1864	68 —	73 —
„ „ 1864	53 —	58 80
„ „ 1864	26 —	27 —
„ „ 1864	68 —	72 —
„ „ 1864	76 —	80 —
„ „ 1864	485 —	495 —
Dolnice.		
Južne železnice	79 —	80 —
Državne železnice	641 —	642 —
Avstro-ogrsko bančne del.	1504 —	1573 50
Avstr. kreditne banke	635 25	636 25
Ogrske	707 —	707 50
Živnostenske	260 50	261 50
Premogokop v Mostu (Brux)	660 —	660 —
Alpinski montan	361 50	362 50
Praske želez. ind. dr.	1669 —	1667 —
Rima-Muranyi	441 —	442 —
Trboveljske prem. družbe	374 —	380 —
Avstr. orožne tovr. družbe	352 —	354 —
Češke sladkorne družbe	149 —	150 50
Valute.		
C. kr. cekin	11 36	11 40
80 franki	19 03	19 06
90 marke	23 49	23 57
Sovereigns	23 92	24 —
Marke	117 37	117 57
Laški bankovci	95 10	95 25
Rublj	263 25	264 —
Dolarji	4 84	—

Žitne cene v Budimpešti.		
dne 18. septembra 1903.		
Termini.		
Pšenica za oktober	za 50 kg K 7 46	
„ „ april 1904.	„ 50 „ 7 73	
„ „ oktober	„ 50 „ 6 62	
„ „ april 1903.	„ 50 „ 6 51	
Koruzza	sept. 1904.	50 „ 6 20
„ „ maj 1904	50 „ 5 43	
Oves	oktober	50 „ 5 44
„ „ april 1904.	50 „ 5 70	
Nespremenjeno		

Birokrat ki trpi na pomanjkanju apetita in na slabem prebavljanju, in ki nima priljubljenosti, da bi si s skretanjem povspestil dobro, če vsako jutro pred zajutkom zavzame eno ali dve čaši rogaškega „Styria-vrelca“. On stori s tem svojo dolžnost.

Meteorološko poročilo.

Sept.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C	Večrovi	Nebo
17. 9. zv.	739 9	11 8	brezvetr.	oblačno	
18. 7. zj.	740 2	9 2	sl. svzhod	sk. oblak.	
„ 2. pop.	738 6	16 0	sl. jug	sk. oblak.	

Srednja včerašnja temperatura: 12 9°, normale: 14 6°. Mokrina v 24 urah: 2 8 mm.

Angeljnovi milo
Marzeljsko (belo) milo. (972—48)

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt z zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Sta najbolj koristni **štedilni mili** za hišno rabo! Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila **Pavel Seemann** Ljubljana.

Kotel
za kuhanje žganja, nov zistem, vsebina okoli 360 litrov, se prodaja.
(2439—2) Fran Cvek, Kamnik.

Mlad
trgovski pomočnik
spreten prodajalec, izurjen v špecerijski in del. stroki, želi primerne službe v Ljubljani. (2451—1)
Ponudbe se prosil na upravnishstvo »Sl. Naroda« pod »Dela neustrašljiv«.

!!! Ženitninsko posredovanje !!!
Za vse stanove vsake vere in narodnosti. Za gospodične in vdove, za neoženjene gospode in vdove vsake povoljne starosti. Najstrožja tajnost v vseh slučajih zjamčena. Treba se je obrniti zaupljivo po
„Agentie Comercielle“, Dunaj I., Sonnenfelsgasse 19.
V dvajsetletnem obstoju največji vspehi.
(2440—2) **Ravnateljstvo „Comercielle“.**

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.
Izved iz voznega reda.
veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m zjutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo. (Direktni vozovi I. in II. razreda). — Proga v Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m zjutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje, Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m zjutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I. in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m zjutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregenc, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal iz Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzena, Marijinih varov, Heba, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak iz Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Proga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straža, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odkod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 23 m zjutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m zjutraj, ob 11. uri 6 m dopoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih. (1719)

Gostilna „Hrušica“
na Hrušici pri Jesenicah se z vso opravo in zalogo prodaja.
Pojasnila daje **Štefan Lichter** na Hrušici pri Jesenicah, Gorenjsko.

Na Voloskem pri Opatiji
se dá v najem
hotel
z restavracijo
na zelo prikladnem mestu.
Natančnejše informacije daje upravnišstvo »Slov. Naroda«. (2318—5)

Dr. Fran Prezeli v Tolminu
išče mesta
kot odvetniški kandidat
v petem letu. (2458—1)
Trgovski pomočnik
se sprejme **takoj** v trgovini galanterijskega in norimberškega blaga
Ernst Jeuniker 2365-4
v Ljubljani, Dunajska cesta.

Sprejmejo se
pod jako ugodnimi pogoji
solidni in spretni
zavarovalni potovalci.
Ponudbe naj se pošljejo pod „zavarovalni potovalci“ na upravnišstvo »Slov. Naroda«. (2425—2)

Učne knjige
za vse srednje in ljudske šole
v najnovjših odobrenih izdajah, kakor tudi vse druge šolske potrebščine
priporoča
L. Schwentner
knjigotržec v Ljubljani
Dvorski trg šte. 3.
(2377 6)

Otvoritev trgovine.
P. n.
Usojam si uljudno naznaniti, da bom otvoril
v ponedeljek, 21. septembra
v Ljubljani, na Sv. Petra cesti št. 8
špecialno trgovino s perilom.
Bogata zaloga **platna, namizne oprave** iz najbolj slovečih tovarn na Moravskem in v Šleziji, vsakovrstno **volneno blago** iz tovarn tvrdke Benedikt Schweis in sin ter tovarniška zaloga **švicarskih čipk** mi bo dala priliko ustreči vsem zahtevam v izbi. Posebno si usojam opozarjati, da sem svojo trgovino uredil **popolnoma novim razmeram primerno**, s tem da bom imel samo **najnovije blago** zaenkrat **dobro kakovosti** v zalogi in da bom isto prodajal po svojem dosedanjem načelu v Gradcu, „**dobra razpečava, mali dobiček**“, po **strogo solidnih cenah**.
S prošnjo, da bi mi z mnogobrojnimi naročbami dosedaj izkazano zaupanje ohranilo tudi nadalje, vamim p. n. občinstvo najuljudneje, da si ogleda mojo zalogo.
Z odličnim spoštovanjem
Anton Šarc
prej v Gradcu, Sparbersbachgasse 26.
(2447—1)

Knjigarna
Kleinmayr & Bamberg
v Ljubljani, Kongresni trg št. 2
priporoča svojo
popolno zalogo (2360—6)
vseh v tukajšnjih in v vnanjih učnih zavodih uvedenih
šolskih knjig
v najnovjših izdajah, broširanih in v močnem vezu po najnižjih cenah.
Katalogi o uvedenih učnih knjigah dobé se zastoni.